

ДЗЕДЗІЧ

Для Бацькаўшчыны-маці буду ўграць.
(Янка КУПАЛА)

№ 2 (41)

КРАСАВІК 2007

- 2 ДЗЕНЬ ВОЛІ Ў БЕРАСЦІ**
Не сбылося без затрымання
- 4 ІНТЕРНАТ НА ЛЕНИНА, 68 ЗАКРЫВАЮЦЬ НА РАМОНТ**

- 6 БЕЛАРУСЬ ВАЧАМІ НАПАЛЕОНА ОРДЫ**
200 год з дня нараджэння мастака
- 8 САКАВІКА – ДЗЕНЬ ВЯСНЫ**

МІНАКІ АДБІВАЮЦЬ АПАЗІЦЫЯНЕРАЎ АД МІЛІЦЫІ

22 САКАВІКА, НАПЯРЭДДНІ ДНЯ ВОЛІ, НА АДНОЙ З САМЫХ АЖЫ-ҮЛЕНЫХ ВУЛІЦ БЕРАСЦІА МІНАКІ АБАРАНІЛІ ДЭМАКРАТЫЧНАГА АКТЫВІСТА АДБЕСПАДСТАЎНАГА ЗАТРЫМАННЯ.

На вуліцы Савецкай (раён знакамітага гатэля-даўгабуда) да актывіста кампаніі "За Свабоду" Андрэя Шарэнды падышлі супрацоўнікі міліцыі. Яны праверылы ў яго дакументы і "ласкаў" запрасілі актывіста праехаць у Ленінскі РАУС на той падставе, што ён, па словах міліцыянтаў, зневесне падобны да злачынцы. Атрымаўшы адмову, яны пачалі цягнуць Андрэя ў машыну сілком, апрануўшы яму кайдані (як паказвае практика, напярэдадні значных палітычных падзеяў дэмакратычных актывістаў масава абвінавачваюць у дробным хуліганстве і арыштоўваюць на 5-15 сутак, сведкамі ў судзе выступаюць міліцыянты).

Наступнага развіція падзеяў не чакаў ніхто: звычайнага мінакі, а іх сабралася на месцы падзея калі 20 чалавек, абураныя паводзінамі супрацоўнікаў міліцыі, пачалі задаваць ім цалкам дарэчныя пытанія аднонасна законнасці затрымання. Яны фактывна не дазволілі ім пасадзіць Андрэю ў машыну.

Міліцыянты, якія не чакалі такой рэакцыі, ды, відаць, крыху разгубіліся ад шчыльнай увагі людзей, адпусцілі хлопца, абмежаваўшыся адно запрашэннем яго ў Ленінскі РАУС наступнага дня.

Dzedzich week-news

АБ'ЯҮЛЕНЫ КОНКУРС НА ЛАГАТЫП «БАСОВІШЧА-2007»

Сарт у падрыхтоўцы да штогадовага буйнога музычнага фесту «Басовішча» дадзены! Прыз у 650 золотых (каля 200 доляраў) атрымае аўтар лепшага лагатыпу да «Басовішча-2007».

Лагатып на конкурс мусіць быць адаптаваны да трох відаў традыцыйнай прадукцыі на «Басовішчы»: плакат, значак, майка.

Дапускаецца паўнае адрозненне выяву на гэтых трох носьбітах, але яны мусіць быць у адным стылі. Працы прымываюцца ў вектарным фармаце (cdr, ai, eps) да 20 красавіка на адрес: biuro@basowiszcha.org.

ШАНОЎНЫЯ БЕРАСЦЕЙЦЫ!

- Калі Вы падзяляеце нашыя погляды на сучасную сітуацыю ў Беларусі і нашыя надзеі на будучыню,
- калі Вы жадаеце супрацоўнічаць з намі, стаць сябрамі "Дзедзіча" ці праста перадаць цікавую інфармацыю,
- паведамляем, што звязацца з намі можна праз распавясюджвалінікай нашай газеты, альбо па тэл.: (029) 660-57-41, (029) 723-89-70.

Прэс-служба "Дзедзіча"

АБЛОМ!

Ст. прапаршчык Яшчук А.Н. не атрымае прэмію "за доблестную службу". Прэвентыўнае затрыманне сарвалася. 25-га сакавіка ён затрымліваў Жыдовіча, Стасюка і Шыманская (гл. стар.2). Напісаў ілжывы рапарт. Але прэмію ўсё роўна не далі – рапарт не спатрэбіўся.

Летасць перамогу ў конкурсе атрымаў прадстаўнік Рэкламнай групы Adlira Wiecier Mechaniczny. Узнагароджанне пераможцы сёлетняго конкурсу адбудзеца напасрэдна на «Басовішчы-2007».

Ужо распачатая падрыхтоўка да 18-га фестывалю «Басовішча». Як паведаміў Старшыня БАС Радэк Дамбровіцкі, зараз ідзе праца па фармаванні складу журы як адборачнага туру ў Беларусі, так і непасрэдна самога фесту ў канцы ліпеня ў Гарадку. Хутка будзе абвешчаны прыём заявак на ўдзел у конкурснай частцы фесту для маладых беларускіх гуртоў.

Сёлета фест можа з поўным правам і размашамі святкаваць сваё паўнагоддзе – «Басовішча» збірае беларускіх музыкаў і адданых слухачоў-гледачоў-фэнаву ўжо васемнаццаты год.

Dzedzich.org

СТАРШЫНЮ ПІНСКАЙ ГАРАДСКОЙ АРГАНІЗАЦІІ ПАРТЫІ БНФ АСУДЗІЛІ НА 5 СУТАК

22 сакавіка Пінскі гарадскі суд разгледзеў адміністратyрную справу Старшыні гарадской арганізацыі Партыі БНФ Аляксандра Рамановіча. Яго призналі вінаватым у дробным хуліганстве і асуздзілі на 5 сутак.

Юрыст з Берасця Раман Кісляк прысутнічаў на судовым паседжанні у Пінску:

– У судзе заслушалі сведак – двух супрацоўнікаў міліцыі. Яны даводзілі, што ён брыдкасловіў. Іншых сведкаў не было.

Раман Кісляк таксама паведаміў, што з залі суда была выведзена пад канвоем журналістка рэгіянальнай газеты "Мясцовы час" Надзея Андрэйкавец. Міліцыянты адабралі ў яе фотаапарат.

Напярэдадні Дня Волі КДБ і міліцыя няспынна сачылі за апазіцыянерамі на Берасцейшчыне. У Пінску быў затрыманы сябра Партыі БНФ Канстанцін Чувак. Жыхару Пінска Аляксандру Аўсцененку удалося адварацца ад пераследу. Ён перакананы, што ў міліцыю паступілі спісы актывістаў.

"Мне нават міліцыянт паказваў спіс і зачытваў: "Аляксандар Мікалаевіч..." – аднаго са спісу. Я кажу: "Рамановіч?". Адказвае: "Так, Рамановіч". Працуешь па спісах. Альбо ўзяць падпіску аб амежаванні канстытуцыйных правоў, а калі людзі адмайлюцца, то арыштаваць і пасадзіць".

(працяг тэмы затрымання на с. 2)

АДНЫМ РАЛКОМ

МІЖНАРОДНЫ ТЫДЗЕНЬ ПТУШАК

У Берасцейскім абласным краязнаўчым музее пры дапамозе грамадскай арганізацыі "Ахова птушак Бацькаўшчыны" ўрочыста адкрыта агульнагарадская акцыя "III міжнародны тыдзень птушак".

У межах акцыі адбудуцца экалагічныя вікторыны "Усё пра птушак", выставы гнёздаў і яек, чучаляў і фотадынамік з выявамі беларускіх птушак, конкурсы на лепшу шпакоўню і палавы дэённік. У гэтай акцыі кожны год прымае ўдзел больш за 1000 школьнікаў горада. Пераможцы вікторын і конкурсаў атрымлююць каштоўныя падарункі і магчымасць бліжэй пазнаёміцца з беларускай прыродай у Белавежскай пушчы.

Dzedzich week-news

КІТАЙСКАЯ МОВА — 3 1-га КЛАСА

З новага навучальнага года першаклашкі Берасцейскай вобласці пачнуць вывучаць кітайскую мову.

Як паведаміў кіраўнік аддзела адукцыі аблвыканкама Міхаіл Ціханчук, кітайская мова будзе выкладацца ў гімназіі №5 г.Берасця і ў СШ №7 г.Баранавічы. А з 2008-2009 навучальнага года яе плануюць увесці ў двух класах Берасцейскай гімназіі №6 і ў адным класе СШ №12 Пінска. Па-куль ідзе падрыхтоўка да забеспечэння гэтых навучальных установ настаўнікамі і патрабнай літаратурай.

15 МІЛЬЁНАЎ, АЛЬБО ПРАЦА Ў СЕЛЬСКАЙ ШКОЛЕ

Пракуратура Лунінецкага раёна Берасцейскай вобласці накіравала апавяданне настаўніку матэматыкі і інфарматыкі адной са школ Менска з патрабаваннем выплаціць мясцовому бюджету 15 мільёнаў рублёў.

Менавіта ў столькі абышліся выдаткі, звязанныя з навучаннем маладога чалавека ў БДПУ імя Максіма Танка па мэтовым накіраванні і з наступнай адмовай працаўца ў сельскай школе. Дарэчы, яго калега, які таксама склаў у свой час дамову паводле Палажэння аб мэтовай падрыхтоўцы спецыялісту на платнае навучанне ў ВНУ рэспублікі, пасля падобнага апавядання вырашшы не ўступаць у канфлікт з законам і перавеўся на працу ў адну са школ Лунінецкага раёна.

У БЕРАСЦІ ЎГАНЯЮЦЬ НАВАТ "ЗАПАРОЖЦЫ"

З тэрыторыі ГСК "Кавалёва-22" па вул. Суворава ў Берасці невядомыя скрапі аўтамабіль "ЗАЗ- 968", 1990 г.в., зялёнага колеру.

Уладальнік "рарытэта", 19-цігадовы жыхар Берасця паведаміў, што аўтамабіль быў скрадзены з 18-00 16-га да 10-00 17-га сакавіка. Цікава, што аўтамабіль быў у тэхнічна няспраўным стане. 17-га сакавіка ў 11-00 уладальнік знайшоў сваю маёмасць у tym самым гаражным караператыве ў гаражы, які належыць іншаму жыхару Берасця.

Аддзяленнем дзяржнай Маскоўскага РАУС Берасці ўзбуджаная крымінальная справа па ч. 2 арт. 205 Крымінальнага кодэкса РБ.

Dzedzich week-news

Рэдакцыя бюлетэні "Дзедзіч"
шукае
распаўсюджвалінкаў выдання
ў навучальных установах
Берасця і вобласці.
Тэл. (029) 791-25-61.

25 САКАВІКА ў БЕРАСЦІ
АДБЫЛІСЯ МЕРАПРЫЕМСТВЫ,
ПРЫМЕРКАВАНЫЯ ДА ДНЯ
ВОЛІ – ДНЯ АБВЯШЧЭННЯ
НЕЗАЛЕЖНАСЦІ БЕЛАРУСКАЙ
НАРОДНай РЭСПУБЛІКІ.

Упершыню за апошнія гады прадстаўнікі дэмакратычных сіл Берасця супольна адзначалі гэтае свята. Пры tym, што значная колькасць берасцейскіх актыўістаў паехала ў гэты дзень на святкаванне Дня Волі ў Менск, удзел у святочных мерапрыемствах узялі агулам каля 70-ці чалавек.

У 12-00 у 3-х мікрараёнах горада (Цэнтр, Кавалёва, Усход) актыўісты дэмакратычных сіл раздавалі мінакам віншаванкі з нагоды Дня волі ад імя Партыі БНФ і інфармацыйны бюлете́н Берасцейскай абласной арганізацыі БСДП "Грамада" "Разам з народам".

Падчас раздажды каля ЦУМа былі затрыманыя Старшыня Берасцейскай гарадской арганізацыі Партыі БНФ Дзмітрый Шыманскі, актыўіст гэтай партыі Юрый Жыдовіч і актыўіст БСДП "Г" Антон Стасюк.

Затрыманых даставілі ў Ленінскі РАУС, дзе на падставе ілжывых рапартаў супрацоўніку міліцыі на-менскі начальнік аздзела ідэалагічнай работы Берасцейскай гарвыканкама Дубіна С.В. склаў у ўсіх трах пратаколы аб адміністрацыйным правапарушэнні – распаўсюд друкаванай прадукцыі без выходных дадзеных.

(Згодна пратакола актыўістаў чакаў суд і штраф у памеры ад 610 тыс. да 1550 тыс. рублёў кожнага. Але праз 2 дні ўсім трох па-

ПАДІВІЗІЯ
Што том недзе зямлю расцінае? (У. Кароткевіч)

ДЗЕНЬ ВОЛІ Ў БЕРАСЦІ

тэлефанаваў Дубіна і паведаміў, што суда не будзе)

У 14-00 у мікрараёне "Усход-6" пачаўся футбольны турнір, прысвечаны 89-й гадавіне абавязчэння БНР. Удзел у турніры бралі каманды Аб'яднанай грамадзянскай партыі, БСДП "Г", Партыі БНФ, Партыі Камуністы Беларускай. Пераможцы турніра, каманда БСДП "Г", атрымалі каштоўныя прызы і кубак. Адзначым, што турнір праходзіў пад пільным наглядам супрацоўнікаў міліцыі.

Скончылася святкаванне Дня Волі традыцыйным агульным пікніком у лесе.

Dzedzich week-news

Капітан каманды БНФ Яўген Бяласін атрымлівае кубак і грамату.
Яго каманда «Пагоня» заняла ў турніры другое месца.

МІЛІЦЫЯ ПАПЯРЭДЖВАЕ МАРНА

КАЛЯ 20-ЦІ АКТЫВІСТАЎ ДЭМАКРАТЫЧНЫХ АРГАНІЗАЦІЙ БЕРАСЦІ АТРЫМАЛІ НАПЯРЭДДНІ ДНЯ ВОЛІ ПОЗВЫЎ МАСКОЎСКІ РАУС. УПОЗВАХ ПАЗНАЧАНА МЭТА ВЫКЛІКАННЯ: "ДЛЯ АПЫТАННЯ".

Насамрэч, tym, што з'явіўся, міліцыянты выносілі афіцыйнае засцеражэнне аб недапушчальнасці ўдзелу ў несанкцыянаваных масавых акцыях. Пры гэтым яны спасылаліся на закон "Аб міліцыі", які дазваляе ім праводзіць таяку дзейнасць. Большасць выкліканых адмовілася ісці на гутарку. Як цвердзіць берасцейскі праваабаронца Раман Кісяляк, юрдычныя наступства нез'яўлення на такой позве няма:

– Кожны сам вырашае, ісці яму ці не. Ніякіх наступстваў нез'яўленне мець не будзе. Можна схадзіць, каб яны супакоіліся, інакш, не выключана, што вас будуць шукаць далей.

Сябра "Дзедзіча" Алена Дзэмідзюк кажа, што з'явілася па позве выключна з-за таго, каб міліцыянты не турбавалі бацькоў:

– Я ніколі не прыцягвалася да адміністратарыўнай адказнасці, не парушаю законоў. Як мне патумчылі, мяне выклікалі, таму што я ўдзельнічала ў флеш-мобах. У паперцы, якую мяне дали, было пералічана каля 10-ці артыкулаў крымінальнага кодэкса, пад якія могуць патрапіць мае дзеянні, калі я паеду ў Менск 25 сакавіка. Але мяне таксама патумчылі, што я маю права і не падпісваць гэту паперу. Так я і зрабіла.

Берасцейцы першымі разгарнулі сцягі каля Дзяржаўнага цырка

Старшыня Берасцейскай гарадской арганізацыі Партыі БНФ Д. Шыманскі ўпэўнены, што дзеянні міліцыянтаў не прынесьць эфект, на які разлічаны:

– Натуральная, гэта спроба запалохаць моладзь. Усё скіравана на тое, каб як мага больш людзей сядзела 25-га сакавіка па хатах. Але тыя, каго выклікалі ў міліцыю, прайші не праз адно затрыманне і ведаюць свае права.

Як паказаў час, імкненні міліцыянтаў запужаць моладзь былі марнімы. Больш за 30 маладых берасцейцаў удзельнічалі 25 сакавіка ў святкаванні Дня Волі ў Менску.

Dzedzich week-news

ПРА КОШКУ І МЫШКУ

У СВЯТЛІ АПОШНІХ, ТАКІХІМКЛІВЫХ І ДАВОЛІ ЧАКАНЫХ (А ДЛЯ ЎРАДУ БЕЛАРУСІ Ў БОЛЬШАСЦІ – НАДВАРОТ) ПАДЗЕЙ У ПАЛІТЫЦЫ І ЭКАНОМІЦЫ НАШАЙ КРАІНЫ, ХОЧАШ НЕХОЧАШ, АЛЕ ЎЗГАДЕШ КАЗКУ ПРА КОШКУ І МЫШКУ.

Зразумела, што кошка – гэта Расея, а мышка – Беларусь, і справа не ў памерах, а ў ролях: хто паляўнічы, а хто ахвяра. Вось яна казка.

Жыла была кошка, яна зайдёды была сътая і ў цяпле. Спажывала ў асноўным малако. Побач з кошкай жыла мышка, яны събравалі адно з адным.

Але ў кошкі нарадзіўся агідны план – адкарміць гэтую мышку, а потым яе з'есці. Раптам яна заўважае, што мышкі патаемна п'е малако па начах, і драпежнік, безумоўна ж, вырашае не марадзіць і хутчэй з'есці начнога злодзея. У планы маленъкага грызуна, натуральна, не ўваходзіла стаць чарговай вячарай, таму пачынаюча ўцёкі. У рэшце рэшт, мышка трапляецца ў лапы драпежніка, бо яна пасварылася з іншымі мышамі і ёй не было ў каго схавацца.

У безвыходнасці мышка пачынае то агрывацца, то пагражаць тым, што пакліча на дапамогу іншага ката, то маліць эжаліцца, то нагадваць, што яны ж былі сябрамі, а сябrou не ядуць.

Асаблівага выбару ў мышкі няма, а іншыя, кот можа дапамагчы толькі пры ўмове, што яна пазбавіцца ад розных паразітаў. Вось і думае мышка: ад паразітаў практычна немагчыма пазбавіцца, і вячэрай таксама не хочацца становіцца. Што ж рабіць?.. Канцоўкі ў гэтай казкі пакуль што няма. Якой яна будзе – цяжка прадказаць.

Заява прэзідэнта аб тым, што мы паварочваемся да Еўропы і маем жаданне супрацоўнічаць з ёю – гэта не больш, чым гульня. Лукашэнка спадзяеца, што Расея павядзенца на гэты відавочны фарс, але ў камандзе Пуціна сядзяць далека не дурні. Пуцін ведае – іншага выйсці ў Лукашэнкі проста быць не можа, бо рабіць пераутварэнні ў бок дэмакраты азначанае падзенне рэжыму. Тому не трэба суцящаць сябе тым, што ўрэшце мы павярнуліся "па ветру", дастаткова проста ўзгадаць, як здабывалася гэтая ўлада, каб потым яе тэк лёгка аддаць.

Віталь САКАВІЦКІ

Нафтапровад «Дружба». Гомельская вобл.

Фота: ByMedia.net

АГРА-ГА-ГА-ГА-РАДОК

ЗНАКАМІТАЯ ПРАГРАМА НАШАГА ПРЭЗІДЕНТА АБ СТВАРЭННІ АГРАГАРАДКОЎ ПАВІННА, ПА ЗАДУМЦЫ, ПАЛЕПШЫЦЬ ДАБРАБЫТ НАШЫХ ВЯСКОЎЦАЎ. ЗАДУМКА, КАНЕШНЕ, НЯДРЕННАЯ, АЛЕ НА ПРАКТИЦЫ ВЫХОДЗІЦЬ НЕ ЗУСІМ ТАК, ЯК ЗАПЛАНАВАНА.

Як раз пад тую самую праграму патрапіла і адна з вёсак Маларыцкага р-на. Першай спрэвай там пачалі будаваць жылья дамы для тых, хто некалькі гадоў стаіць у чарзе, каб атрымаць хоць нейкое жыллё.

Усё выглядае нядрэнна з першага погляду, але тэя дамы будуць абыходзіцца дзяржаве ў 18-19 тыс. доляраў. Першапачаткова яны аддаваліся будучым гаспадарам у выглядзе самой пабудовы без унутранай апрацоўкі, а гэта яшчэ, прыкладна, ад 1 да 2 тыс. амерыканскіх грошаў, але ўжо з кішэні саміх гаспадароў. Як толькі гаспадары дадвадліся пра агульныя кошт дома, то яны былі вельмі здзіўленыя. Яны кажуць, што капіт бім дали тэя гроши, то плошча дома была б значна большая, і замест трох пакояў, было б чатыры ды яшчэ і з унутранай апрацоўкай.

Жыхары вёскі такія дамы празвалі "каробкамі", з-за іх малых памераў.

Потым пачалі мяніць электрычныя слупы. Да сёння жыхары задаюцца пытаннем "навошта?": старыя яшчэ з прастаялі 100, а то і 200 гароду.

Самае цікавае адбывалася з плотам. А плот не прости, а цагляны, з аздабленнем. Яго пасставілі калі хат уздоўж галоўнай дарогі і загадалі, каб жыхары вёскі, у якіх яго паставілі, куплялі за свой кошт фарбу і фарбавалі яго. Як потым высветлілася, сродкі на фарбу былі выдзеленыя, а каму і куды яны пайшли, застаецца толькі здагадвацца. Самі жыхары вёскі першую здагадку зрабілі «на карысць» мясцовай ўлады. Паўстае пытанне, што рабіць Камітэт дзяржаўнага кантролю і чаму ім не праводзіцца адпаведнае раследванне?

Апошніе, што зрабілі ў аграгарадку – гэта адрамантавалі мясцовую школу і баню. Калі ўявіць сабе сам аграгарадок, то нейкі непрыймабы атрымаўся, не зусім такі, як паказваюць па дзяржаўным тэлебачанні.

Віталь САКАВІЦКІ

АДНЫМ РАДКОМ

У БАРАНАВІЦКІХ АЎТОБУСАХ ЗАГАВАРЫЛІ ПА-БЕЛАРУСКУ

Па просьбe жыхароў усе моўныя інфарматыры на гарадскіх маршрутах прайдойцуць з "вельмікага и могучага" на паўзабытую родную мову.

Аўтаматычныя моўныя інфарматары з'явіліся ў барапавіцкіх аўтобусах прыкладна год таму. Кірауніцтва аўтапарку чамусці вырашыло не браць прыклад з сталіцы Беларусі, дзе ў аўтобусах прыпынкі абвішчаюць на роднай мове, а пайсці сваім шляхам – абвішчаць па-руску. Але з гэтym змірлыся не ўсе. У канцы 2006г. трох жыхароў, у тым ліку кіраунік мясцовай філіі ТБМ Віктар Сырыца, запісаліся на прыём да дырэктара аўтапарка з просьбай перакласці аб'явы ў транспарце на беларускую мову.

– Ненармальная, што дзяржаўныя прадпрыемствы амаль не выкарыстоўваюць яе, і жыхары Барапавіч чуюць роднае слова ўсё менш, – расказвае Сырыца.

Кірауніцтва аўтапарка абдумала прапановы і ў 2007г. інфарматары пачалі перазапісвацца.

– Гэта вымагае ў нас вялікіх намаганняў: у Барапавічах ажно 24 маршруты, на кожным з якіх не адзін аўтобус. Але праз некалькі месяцаў праца будзе поўнасцю завершана, пачаты працэс ужо незвартны, – лічыць намеснік дырэктара аўтапарка Іван Лапкоўскі. – Мы зразумелі: беларускамоўнае абвішчэнне прыпынкі стане гонарам нашага горада.

Dziedzich week-news

ЗА ШКОДУ ЭКАЛОГІІ

Латвія патрабуе ад Беларусі кампенсацыі за шкоду, нанесеную забруджваннем Даўгавы. Латвійскі бок вінаваціць беларускія ўлады ў хаванні сапраўдных фактаў аб аварыі на трубапровадзе ў Бешанковіцкім раёне. Раней паведамлялася аб утечцы 100 тон дызпаліва, аднак міністар унутраных спраў Латвіі пасля аблётута Даўгавы на верталёце дужа занепакоены сітуацыяй: "Вышэй Краславы і да мяжы пляма дызельнага паліва пакрывае рэчку на 80-90%. Я веру сваім вачам бойл, чым заявам". Занепакоенасць выказвае і дырэктар Дзяржаўнай службы аховы асяроддзя Латвіі В. Авотынш: "Зараз даўжыня плямы нафтапрадуктаў складае 100 км і пакуль няма прыкметай таго, што аб'ёмы выкідаў у Даўгаву зніжаюцца".

Нягледзячы на відавочныя факты моцнага забруджвання ракі Заходняя Дзвіна (Даўгава) консул Беларусі у Латвіі Г. Ахрамовіч харacterызуе плямы дызпаліва на вадзе як "мізэрныя і мікраскарпічныя", аднак сам жа заўважае, што тыя "мікрапаскапічныя" плямы можна ўбачыць з верталёта.

Беларусь будзе патрабаваць кампенсацыі за панесенныя страты ад расейскага боку. Міністар прыроды і аховы навакольнага асяроддзя Л. Харужык абвінаваціў расейскую кампанію "Захад-транснафтапрадукт" у наўмысным давядзенні да аварыі на трубапровадзе. "Будзе створана адмысловая камісія, якая ацэніць усе страты", — заяўві начальнік Віцебскага ўпраўлення МНС В. Чакан. Па яго словам, "Захад-транснафтапрадукт" мусіць кампенсаваць нанесеную шкоду і затраты па ліквідацыі аварыі.

Нагадаем, што 23 сакавіка ў выніку аварыі на трубапроводзе Унеча-Вентспілс у Бешанковіцкім раёне Віцебскай вобласці адбылася ўцечка больш за 100 тон дызпаліва, якое трапіла ў раку Ула, а потым ў Заходнюю Дзвіну. У 9 гадзін раніцы 26 сакавіка пляма забруджвання дасягнула латвійскага горада Краслава.

"ЛЕНІНЦЫ" ПАТРЭБНЫ РАМОНТ

БЕРАСЦЕЙСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ ЗАЧЫНЯЕ АДЗІН З ЧАТЫРОХ СВАІХІНТЭРНАТАЎ, ШТО ЗНАХОДЗІЦЦА НА ВУЛІЦЫ ЛЕНИНА, 68.

Гэты крок звязаны з капитальным рамонтом, які пачнеца ў бліжайшы час у самым старым інтэрнаце не толькі БрДУ, але і наогул горада. Рамонт вельмі патрэбны старому будынку, але ў сувязі з гэтым у цяжкай сітуацыі апынуліся іншагароднія студэнты, якіх адтуль высыяляць. Таму ў наступным навучальным годзе больш за 400 студэнтаў будуць самастойна шукаць месцы для жыхарства. А знайсці пакой ці кватэр у Берасці даволі складана.

Так, пакой у кватэры якой-небудзь бабулькі каштую да 40\$ у месяц, а аднапакаёвая кватэра – больш за 100\$. Кіраўніцтва універсітэта абычае, што выселеная студэнты не застануцца без увагі. Некаторых прымусьць трох астатнія інтэрнаты, таксама паспрабуюць знайсці месцы ў інтэрнатах буйных гарадскіх прадпрыемстваў.

Дарэчы, зараз рамонтная працы ўжо адбываюцца ў двух інтэрнатах універсітэта. Але там замена старых драўляных вокнаў і трубай, рамонт фасаду і ўнутраных памяшканняў, добраўпарадкаванне тэрыторыі адбываюцца без высялення. Нярэдка самі студэнты дапамагаюць працоўным выконаць неслкладаныя рамонтныя працы. Акрамя таго, дзякуючы будаўнічым "лясам", што размісцілі на зневініх сценах інтэрнатаў, значна лягчэй стала трапіць туды не толькі яго жыхарам, але таксама запрошаным і не запрошаным гасцям у любы час сутак.

Павел БЕЛАВУС

Для жадаючых паназіраць за студэнцкім жыццём у інтэрнаце на Дзяржынскага, 3, ствараны ўсе ўмовы

ХРАМА СУВОРАВА НА БЕЛАРУСКАЙ ЗЯМЛІ НЕ БУДЗЕ

ВІНІКІ ГРАМАДСКАЙ АКЦЫІ СУПРАЦЬ ПРЫСВЯЧННЯ БУДЕУМАГА Ў КОБРЫНЕ ХРАМА РАСЕЙСКАМУ ВАЙСКАВОДЦУ АЛЯКСАНДРУ СУВОРАВУ ДАЛІ ПЛЁН.

МГА "ЗБС "Бацькаўшчына", ГА "Таварыства беларускай мовы", ГА "Саюз беларускіх пісьменнікаў" атрымалі адказы ад Берасцейскага аблвыканкама, Кобрынскага райвыканкама і Кобрынскага райсавета адносна прысвячення храма, што будзеца ў Кобрыне, расейскаму вайскаводцу Сувораву.

У лістах кобрынскіх уладаў гаворыцца, што "у г. Кобрыне не вядзеца будаўніцтва нікага "Суворавскага храма". Такая назва неабгрунтавана была прысвоена адной з новабудоўлія праваслаўнага храма некаторымі СМИ і асобнымі прадстаўнікамі грамадскасці г. Кобрына. Па рашэнні Берасцейскага аблвыканкама "...храм называецца "Свято-Христорождественская церковь г. Кобрына".

рина – храм-памятнік 60-летия освобождения Беларусі".

З паведамлення прэс-службы Беларускага Экзархата стала вядома, што "ідэя надаць царкоўнаму будынку статус Суворавскага храма-помніка ўзнікла ў нетрах некаторых расейскіх грамадскіх фондаў, а потым была абнародавана на старонках адной з расейскіх газет, што і паслужыла народай для яе цытавання і інтэрпрэтацыі ў іншых СМИ. Беларуская Праваслаўная царква не валодае нікім дакументамі, якія б сведчылі пра тое, што намеры і праекты, якія звязваюць будаўніцтва Кобрынскага храма Нараджэння Хрыстова з імем Суворава, атрымалі дабраслаўленне. Меркаванні асобных сябраў кліру і пасты г. Кобрына не прэтэндуюць і не могуць прэтэндаваць на статус, што адлюстроўвае афіцыйную пазіцыю ўсёй Беларускай Праваслаўнай царквы".

Берасцейскі аблвыканкам адзначае, што "вялікі

расейскі вайскаводзе А.В.Суворав не быў кананізаваны Расейскай праваслаўнай царквой, таму храм з яго імем будавацца не можа".

Аднак ні ў адным з адказаў не тумачыцца, якім чынам "неабгрунтавана прысвоеная назва некаторымі СМИ і асобнымі прадстаўнікамі грамадскасці г. Кобрына" патрапіла на латарэнныя білеты, што былі выпушчаны КУП "Бресткія лотереі" па замове заснавальніка латарэі Кобрынскага раённага выканкама, а менавіта "Храм сооружаецца по проекту Суворовскага храма-памятніка, разработанному кобринчанамі и утверждённому царем – великомученику Ніколаем II".

Тым не менш, маем падставы канстатаваць, што вынікі грамадской акцыі супраць прысвячення будземага ў Кобрыне храма вайскаводцу А.Сувораву далі плён: расейскаму заваёўніку не будуть малицца на беларускай зямлі.

Dzedzich week-news

ЯК АБЫСЦІ ЦЭНЗУРУ Ў ІНТЭРНЭЦЕ

АПОШНІМ ЧАСАМ У БРДУ И ІНШЫХ ДЗЯРЖАЎННЫХ УСТАНОВАХ УЗНІКЛІ ПРАБЛЕМЫ З ДОСТУПАМ ДА НЕКАТОРЫХ ІНФАРМАЦЫЙНЫХ САЙТАЎ (SVABODA.ORG И ІНШ.).

Але, калі нават кітайцы здолынія адшукаць праўду ў Інтэрнэце, то для беларусаў гэта таксама не павінна быць вялікай праблемай. Атрымаўшы досвед падчас мінульых і пазамінульых выбараў, большасць апазыцыйных сайтаў добра падрыхтавалася да магчымага блакавання. Ніжэй апісаныя некалькі кроکаў якія дазволяюць вам абысці любую цэнзуру.

1. АЛЬТЭРНАТЫВНЫЯ АДРАСЫ (ЛЮСТЭРКІ)

Для сайта svaboda.org:

<http://by.rse.cz>
<http://by.azadiradio.org>
<http://by.rferl.org>
<http://164.109.176.110>

Для сайта charter97.org:

<http://www.charter97.info>
<http://www.news.charter97.org>

2. ПРОКСІ СЭРВЕРЫ

У якасці анатымнага web proxy можна скарысціца паслугамі сэрвіса Google translations:

<http://www.google.com/translate?langpair=en|en&u=www.svaboda.org>

<http://www.google.com/translate?langpair=en|en&u=charter97.org>

Калі гэта не спраце можна паспрабаваць іншыя web proxy (ананімайзеры):

<http://www.byelarus.com/members/>
<http://www.proxyone.com/>
<http://www.the-cloak.com/>
<http://www.anonymizer.com/>

Спісы анатымных проксі можна знайсці ў Інтэрнэце (напрыклад, на <http://www.google.com/>) па запытах anonymous proxy, free proxy, public proxy.

3. RSS-КАНАЛ

Калі вы маеце свой сайт, то вам можа быць цікава імпартаваць навіны праз RSS.

Каналы для svaboda.org:

<http://rss.svaboda.org/programs.rss> – загалоўкі навінаў

<http://rss.svaboda.org/programs.rss?fulltext=y> – поўны тэкст навінаў

Каналы для charter97.org:

<http://charter97.org/export/index.xml>

Апроч каналу rss сайт charter97.org пропануе

магчымасць усталіваць так званы інформер з загалоўкамі навін.

Інструкцыю можна знайсці на старонцы <http://charter97.org/inf/kod.html>.

4. ЖЫВЫ ЧАСОПІС (LIVE JOURNAL)

Калі ў вас ёсць свой рапухун у гэтым папулярным блогерскім сэрвісе, то вы можаце дадаць у сябры наступных карыстальнікаў:

http://livejournal.com/users/svaboda_org/ – загалоўкі навінаў

http://livejournal.com/users/svaboda_full/ – поўны тэкст

<http://livejournal.com/users/charter97/>

5. РАССЫЛКА НАВІНАЎ

Амаль што ўсе незалежныя сайты даюць магчымасць падпісацца на свае навіны. Гэта адзін з самых надзеіных сродкаў атрымання інфармацый, але ён патрабуе падрыхтоўкі загадзя.

Каб падпісацца на навіны svaboda.org трэба даслаць пусты ліст на адрес br-sub@list.rferl.org, а потым адказаць на падцверджанне, якое прыйдзе вам у паштовую скрыню.

Падпісацца на навіны з Хартыі можна на адным з адрасоў:

http://content.mail.ru/pages/p_13596.html

<http://subscribe.ru/catalog/news.charter97>

Зміцер ГРАФСКІ

ПРАФЕСІЯНАЛІЗМ – ПРЫСТУПКА, НА ЯКУЮ ВАРТА ПАДНЯЦА?

У ЯКІМ УЗРОСЦЕ ВЫ ЎПЕРШЫНЮ ПАЧУЛІ ПЫТАННЕ: "КІМ ТЫ ХОЧАШ БЫЦЬ?" МАБЫЦЬ, У САМЫМ РАННІМ ДЗЯЦІНСТВЕ. ГЭТАЕ НАЗОЙЛАВАЕ ПЫТАННЕ НЕ ПАКІДАЕ НАС УВЕСЬ ЧАС, ПАКУЛЬ МЫ НЕ ЗНОЙДЗЕМ АДКАЗ НАЯГО И НЕ ЗОЙМЕМ СВАЁ МЕСЦА Ў ГЭтыМ ЖЫЦЦІ.

Чаму для чалавека так важна яго прафесія, яе выбар? Гэта, насамрэч, вельмі сур'ёзна, бо мы выбіраем сваю будучыню. Професія абавязкова павінна быць прызваннем, калі па роду дзейнасці чалавека мы можам беспамылкова даведацца пра яго харктар, якасці, нейкія асаблівасці і таленты. Нельга стаць добрым спеваком, не маючи голасу, або паспяховым эканамістам без добра развітага лагічнага ды матэматачнага мыслення.

Калі чалавек адчувае сваю спецыяльнасць сэрцам, яго ахоплівае азарт, яму цікава праца, толькі такі чалавек можа стаць прафесіяналам.

Першая прыступка да прафесіяналізму – адукацыя. Сёння ў Беларусі ёсць свае праблемы ў гэтай галіне. Людзі, якія набылі вышэйшую адукацыю, заўсёды былі ў пашане, лічыліся больш цікавымі і лепшымі ва ўсіх адносінах, але зараз гэта стэрэатып. Вельмі значна зніёўся прэстыж вучэльніяў і тэхнікумаў, а шматлікая колькасць платных месцаў ва ўніверсітэце дазваляе на вучацца там ледзь не ўсім, хто гэтага пажадае.

Выгандыць за дрэнныя адзнакі стала эканамічна нявыгадна. Знізілася планка якасці навучання. У выніку рынак працы перапоўнены юрыстамі, эканамістамі, бухгалтарамі.

Але, што дзіўна, – іх не хапае! Дакладней, не хапае сапраўдных прафесіяналаў. Гэта і тлумачыць тое, што адны

людзі з год атрымліваюць дзесяткі прапаноў ад фірм-канкурэнтаў, іншыя сядзяць без працы, нягледзячы на высокі ўзровень беспрацоў.

На маю думку, прафесіяналізм мае сваю формулу. Ён з'яўляецца сукупнасцю ведаў, практикі, навыкаў і задаткаў (якасцяў, што забяспечваюць творчы подыход да працы).

Професіяналізм не ведае іерархіі спецыяльнасцяў – у кожнай можна дабіцца вышэйшага ўзроўню. Што датычыць грошай, то тут пытанне аб прыярытэтах таксама з'яўляецца спрэчным, бо дрэнны эканаміст можа зарабляць намнога менш, чым таленавіты садоўнік.

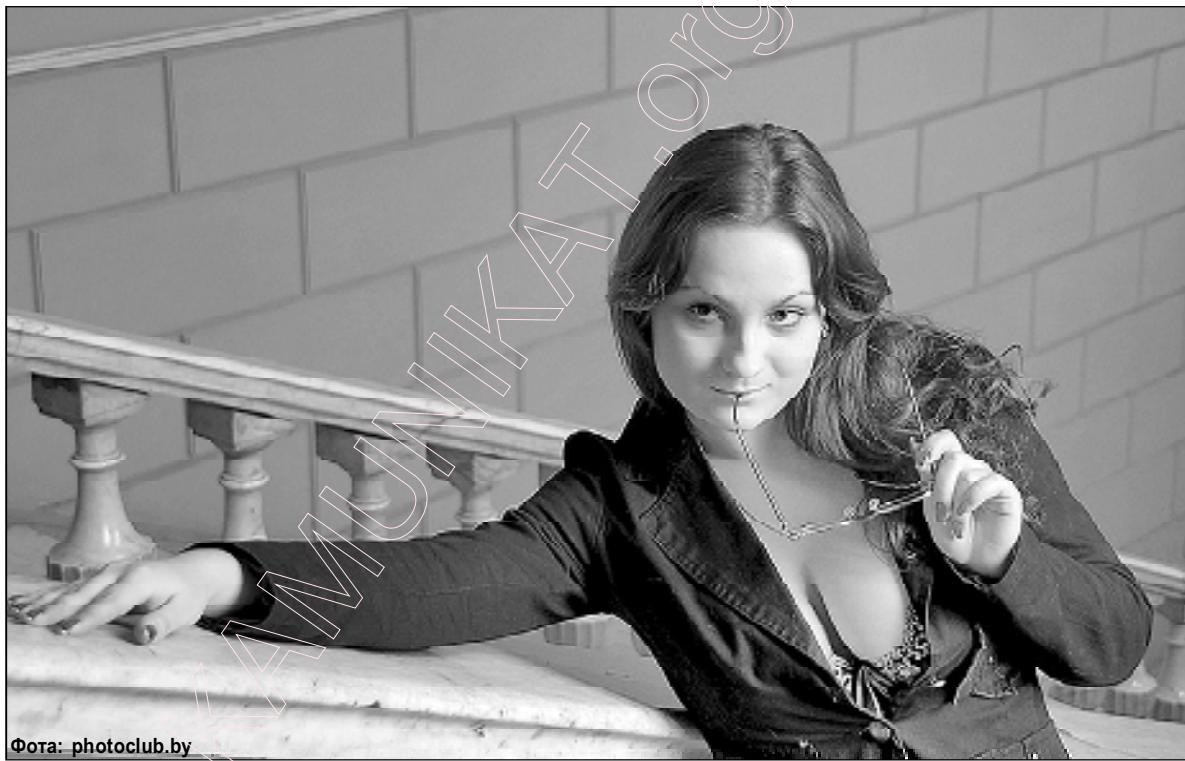
Як жа дабіцца прафесіяналізму? Па-першое, трэба слухаць сваё сэрца і выбіраць прафесію, улічваючы свае здольнасці і таленты. Па-другое, трэба любіць працу і ўжо ў школе пачынаць цікавіцца ўсім, што будзе датычыцца яе ў будучыні. Па-трэцяе, пачынаць трэба "зіну" і здаваць досвед працы, не баяцца "набіваць шышкі" і не спыняцца перад цяжкасцямі.

Але які сэнс ад усяго гэтага? Навошта падымаца на гэтую прыступку прафесіяналізму?

Ці помніце вы піраміду патрэбза па Абрахаму Маслоў? На жаль, сёння шмат у каго яна выглядае, нібы масонскі сімвал, – усечанай: адсутнічае вышэйшая прыступка – самарэалізацыя. Дык вось, праца чалавека – лепшае месца, дзе ён можа сабе рэалізаваць, стаць прафесіяналам – гэта значыць, ведаць сваю неабходнасць грамадству, адчуваць самапавагу, павагу іншых людзей.

Мабыць, імкненне і дасягненне мэты – быць лепшым – і ёсць нейкі высокі сэнс жыцця, бо з чалавекам і свет робіцца лепшым.

Міланія АЛІСЕЦКАЯ

Фота: photoclub.by

ШТО ТАКОЕ СЕРТЫФІКАТ «TOEFL»

ТЯХ, ХТО ЗБІРАЕЦЦА ВУЧЫЦЦА ЗА МЯЖОЙ, ВЕДАЮЦЬ, ШТО СЕРТЫФІКАТ ТЭСТАВАННЯ ПА АНГЕЛЬСКАЙ МОВЕ TOEFL З'ЯЎЛЯЕЦЦА АДНЫМ З САМЫХ РАСПАУСЮДЖАНЫХ ПАТРАБАВАННЯЎ ЗАМЕЖНЫХ ВНУ.

Aказалася, даведацца, што гэта такое і з чым яго "ядуць" не так ужо і проста. Нават на стайнікі ў школе адказваюць, што гэта нейкі тэст, а як і дзе яго здаваць, з чаго ён складаецца, застаецца загадкай.

И вось мы паставілі перад сабой мэту табе, абитурыент, аблегчыць жыццё. Поняная назва экзамена гучыць наступным чынам: Test of English as a Foreign Language. Не так даўно стала магчымым здаваць яго, не выяздаючы за межы нашай краіны, а толькі наведаўшы сталіцу. Сертыфікат прымаецца ў навучальных установах ЗША, Еўропы, Канады. Акрамя таго, задачы тэста можа запатрабаваць праца даўшы, каб высветліць ўзровень мовы супрацоўніка.

У Берасці людзей, знаёмых с гэтым экзаменам,

зусім няшмат. Ірына Ермаловіч – адна з іх. Па праграме абмену дзяўчына, з'яўляючыся студэнткай факультэта замежных моваў Берасцейскага дзяржаўнага ўніверсітэта, атрымала магчымасць цэлы год навучацца ва ўніверсітэце штата Канзас. І з TOEFL яна знаёмая непасрэдна.

Па яе словам, «фішка» экзамена з'яўляецца тое, што тэставанне прадугледжвае веданне амерыканскага слэнгу, тады як у школах мы вывучаєм брытанскую ангельскую. Сам экзамен складаецца з чатырох частак: аўдзіраванне, граматычны тэст, чытанне і напісанне нарыса на зададзеную тэму. Перыйд, падчас якога актуальнае тэставанне, складае 2 гады. Тэставанне праводзіцца на платнай аснове і каштует 140\$. У першую чаргу трэба вызначыцца, куды вы хочаце яго прадаставіць, паколькі вынікі адпраўляюцца ў выбраную вами ВНУ (а іх можа быць некалькі), што павінна быць адлюстрравана пры регістрацыі.

На сённяшні дзень регістрацыя для здачы тэсці праводзіцца ў рэжыме on-line, так што нале-

жыць паклапаціца пра адкрыццё віртуальнага банкаўскага рахунку загадзя. Запыт накіруваецца ў галоўнае прадстаўніцтва, якое знаходзіцца ў Нідэрландах.

Калі вы набралі нізку колькасць балаў, не замчайцесь, тэст можна здаваць колькі заўгодна. Галоўнае – не больш за адзін раз у месяц. Што датычыць падрыхтоўкі, то, па словах "сведкі" Ірыны, групы, што спецыяльна дзеля гэтага ствараюцца, – не лепшы сродак. Тут патрэбны індывідуальны падыход і пастаянная трэніроўка, бо гэты экзамен прадугледжвае абсолютнае разуменне мовы, умение на ёй думачы, веданне складаных акадэмічных выразаў. "Напрыклад, мне тэкст па чытанні трапіцца на тэму расчіплення атамаў, а другая частка аўдзіравання ўяўляла сабой доўгую навуковую лекцыю", – папярэджвае Ірына.

І толькі яркія каляровыя фотаздымкі на тле мора, вялікіх гарадоў і побач з новымі людзьмі натхняюць на навучанне.

Міланія АЛІСЕЦКАЯ

БЕЛАРУСЬ ВАЧАМІ НАПАЛЕОНА ОРДЫ

200 ГАДОЎ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ ТАЛЕНАВІТАГА БЕЛАРУСКАГА МАСТАКА, КАМПАЗІТАРА, ПІЯНІСТА, АСВЕТНІКА І ПАУСТАНЦА.

Пасля падаўлення паўстання Напалеон Орда зміграваў у Францыю. Там ён атрымаў мастацкую адукцыю ў парижскага майстра архітэктурнага пейзажу П'ера Жэрара. Сябраваў Напалеон Орда з такімі вялікімі асобамі XIX ст., як Шапэн, Ліст, Бальзак, Берліёз, Тургенев, Манюшка.

Напалеон Орда быў да таго ж кампазітарам і піяністам. Урокі музыкі ён браў у Фрэдэрыка Шапэна. Пісаў Орда ўдалыя паланэзы, вальсы, мазуркі, рамансы – яны былі ўхваленыя Шапэнам, Лістам, Манюшкам. У 1838г. Н. Орда выдаў "Альбом твораў польскіх кампазітараў". Ён напісаў і шэраг вучэбных твораў па музыцы, па музычнай граматыцы. Станіслаў Манюшка лічыў Орду сваім настаўнікам.

На Радзіму Напалеон Орда вярнуўся толькі ў 1856 годзе. І напярэдадні паўстання К.Каліноўскага заняўся маляваннем. Падчас паўстання ён аб'язджае Беларусь і малюе краявіды, памятныя мясціны і шэдзўры беларускага дойлідства. У выніку, яго мастацкая спадчына складае тысячы графічных твораў. Для сваёй творчасці ён выбірае тэхніку алоўкавага малюнку, падмаляванага акварэллю, гуашшу ці сэпіяй. Гэтая тэхніка дазваляла аперату́нна і дакладна адлюстроўваць архітэктурныя краявідывы ў ўмовах падарожжа.

Трэба зазначыць і тое, што Напалеон Орда больш за ўсё любіў маліваць маленькія фальваркі і маёнткі, у якіх нарадзіліся многія яго сучаснікі (Касцюшко, Манюшка, Каліноўскі, Вань-

ковіч, Міцкевіч) і славутыя дзеячы беларускай культуры. Творчая спадчына Напалеона Орды адметная і тым, што многія з гэтых маёнткаў вядомыя толькі па яго малюнках. Лічаныя з іх захаваліся. Адрэстаўраваныя Завосце і Залесце Агінскіх, Мерачоўшчына Касцюшкі, дом Ваньковіча ў Менску. А такіх маёнткаў славутых асобаў нашай Бацькаўшчыны налічваліся тысічы!

Свае апошнія гады Н. Орда пражыў у Варшаве, а пахаваны ў радавым склепе ў г. Янава.

У 1997 г. у Янаве яму быў паставлены помнік (скульптар – І.Голубеў).

З 1150 малюнкаў Напалеона Орды, якія захаваліся, большасць знаходзіцца ў Кракаве (іх перадалі туды родныя мастака пасля яго смерці), частка малюнкаў знаходзіцца ў Варшаве, у Львове. І толькі некалькі арыгінальных малюнкаў нашага славутага земляка знаходзіцца ў Беларусі – у бібліятэцы Нацыянальнай акадэміі навук.

Павел ДАЙЛІД

Ружанскі палац. Мал. Н. Орды

Нарадзіўся Напалеон Орда 11 лютага 1807г. У маёнтку Варацэвічы Пінскага павету (цяпер Іванаўскі раён). Такое незвычайнае для Беларусі імя ён атрымаў у гонар французскага імператара. А чаму такое дзіўнае прозвішча? Справа ў тым, што род Ордаў мае татарскае паходжанне. Далёкі продак Напалеона за часамі Вітаўта напрыканцы XIV ст. прыйшёў з Залатой Арды, каб служыць новай Радзіме – Вялікаму Княству Літоўскому.

Напалеон атрымаў выдатную пачатковую адукцыю ў родных Варацэвічах, потым скончыў Свіслацкую гімназію і ў 1823 г. паступіў на фізіка-матэматычны факультэт Віленскага ўніверсітэта. Універсітэт Напалеон не скончыў: нягледзячы на здольнасці да навукі, у 1827 г. ён быў адлічаны за ўзбелік у патаемным таварыстве. Пасля арышту і 15-месячнага зняволення хлопец вяртаецца ў Варацэвічы пад нагляд паліцыі.

Напалеон Орда ўсё ж не скарыўся і прыняў ўдзел ў антырасейскім паўстанні 1830-1831гг. Ён камандаваў партызанскім атрадам, атрымаў чын капітана паўстанцкай арміі і найвышэйшую ўзнагароду – орден Залатога крыжа.

БЕРАСЦЕЙСКАЙ ЦАРКОЎНАЙ УНІІ – 410 ГОД

18 кастрычніка 1596 года на Берасцейскім царкоўным саборы была абвешчана царкоўная унія. Паводле яе умоў праваслаўная царква прызначавала вяршэнства Папы Рымскага.

У выніку прыняцця царкоўнай уніі праваслаўная царква Рэчы Паспалітай стала грэка-каталіцкай. Богаслужэнне і казанін захаваліся на царкоўнаславянскай (потым на беларускай) мове.

Проект уніі пропанавалі і прынялі такія царкоўныя дзеячы, як М. Рагоза, І. Пацей, К. Цярлецкі. Супраць уніі выступіла частка праваслаўнай шляхты, духавенства і гараджан. У Берасці адначасова праходзілі два саборы – прыхільнікі і праціўнікі уніі. Супраціўленне уніі часта прымала актыўныя формы (забойства полацкага архібіскупа Язафата Кунцэвіча ў 1623г.).

Але паступова уніяцкая царква ахапіла шырокія колы гарадскіх і асабліва сельскіх жыхароў. У канцы XIX ст. калі 80% насельніцтва беларускіх земель быў уніятамі.

Грэка-каталіцкая царква на Беларусі была ліквідавана Полацкім царкоўным саборам 1839г. Тады беларускія землі ўваходзілі ў склад Расейскай імперыі.

Адрадзілася грэка-каталіцкая царква ў 1920-я гг. у Заходній Беларусі, але іншою была ліквідава-

ная ў 1940 г., на гэты раз ужо большавіцкім ўладамі. Пасля, як, дарэчы, і цяпер, дзеянічала за межамі Беларусі. Яе цэнтрам з'яўляецца катапіцкая царква апосталаў Пятра і Паўла ў Лондане. За межамі Беларусі налічваецца каля 5 тысяч уніятаў-беларусаў.

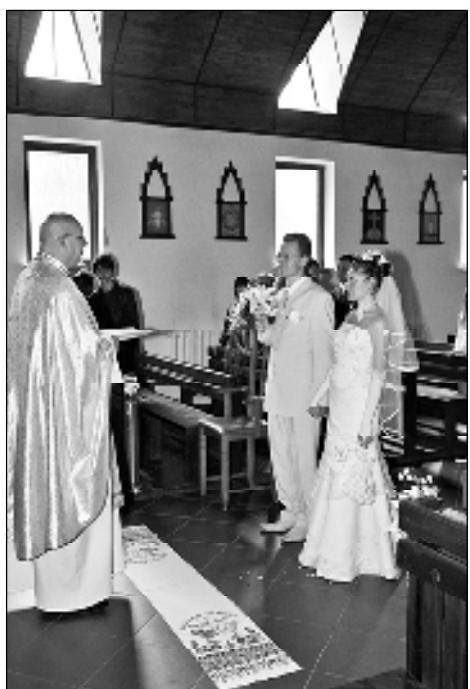
Пасля авбявшэння незалежнасці Беларусі ўзімкі адпаведныя ўмовы і для адраджэння грэка-каталіцкай царквы. На сённяшні дзень у Беларусі яна мае 17 парафій на чале з архімандритам Сиргеем Гаекам і каля 3 тысяч вернікаў.

У Берасцейской вобласці дзеянічае 3 афіцыйна зарэгістраваныя парафіі – у Берасці, Баранавічах і Івацэвічах. Акрамя таго, існуюць яшчэ некалькі грэка-каталіцкіх асяродкаў у іншых гарадах вобласці. У стадыі рэгістрацыі знаходзіцца уніяцкая грамада ў Пінску.

У Баранавічах служэнні праводзіць святар а. Яўген Маліноўскі, а ў Берасці і Івацэвічах – а. Ігар Кандрацьеў. У Берасці выхадзіць грэка-каталіцкая газета "Царква". Дарэчы, на яе можна падпісацца ў любым аддзяленні Белпошты.

Берасцейская парафія існуе з 1992г. і знаходзіцца на вул. Дворнікава, 63. Набажэнствы адбываюцца штодня у 19:00, а ў недзеля – у 15:00.

Падрыхтаваў Павел ДАЙЛІД

Маладыя вернікі бяруць шлюб па грэка-каталіцкіх традыцыях. Берасце.

ЮЛЬЯН НЯМЦЭВІЧ І ЯГО СЯДЗІБА Ў СКОКАХ

ЯК БЫ СХАВАЎШЫСЯ АД ЧУЖЫХ ПОЗІРКАЎ, НІБЫ САРОМЕЮЧЫСЯ СВАЙГО ЗНЕШНЕГА ВЫГЛЯДУ, СТАЦЬ У ВЁСЦЫ СКОКІ СЯДЗІБА ЗНАКАМІТАГА БЕЛАРУСКА-ПОЛЬСКАГА ПІСЬМЕНІКА, БАРАЦЬБІТА, ПАЛІТЧ-НАГА ДЗЕЯЧА І АД'ЮТАНТА Т. КАСЦЮШКІ - ЮЛЬЯНА УРСЫН НЯМЦЭВІЧА.

Мала хто ведае гісторыю гэтага знакамітага роду. Нават жыхары гэтай вёскі маюць цымлянія звесткі. А між тым, біографія Нямцэвіча даволі вялікая і цікавая.

Ю. Нямцэвіч нарадзіўся тут, у "месцы даўнім сармацкім", сядзібі сваіх бацькоў Марцеля Нямцэвіча і Ядвігі з Сухадольскіх, 16 лютага 1757г. Вучыўся ў Берасцейскім езуіцкім калегіуме, у 1770г. паступіў у Варшаўскі кадэцкі корпус.

Пасля заканчэння атрымаў пасаду ад'ютанта ў свайго апекуна – князя А. Чартарыйскага. У 1783, 1784 і 1787гг. ён наведаў Нямеччыну, Аўстрыю, Галандыю, Італію і Сіцылію, Францыю, Англію.

У 1788г. ён удзельнічаў у Вялікім сойме як пасол інфляндскі, стаў членам першай у Еўропе Адукацыйнай камісіі. Нямцэвіч з'яўляўся адным са стваральнікамі першай у Еўропе Канстытуцыі Рэчы Паспалітай 3 траўня 1791г.

Быў ад'ютантам і скратаром Т. Касцюшкі падчас вызваленчага паўстання 1794г. У бітве пад Мацяёвіцамі 10 лістапада 1794г. быў паранены, разам з Касцюшкамі трапіў у палон, атрымаў 2 гады зняволення ў Петрапаўлаўскай крэпасці. 19 снежня 1796г. Ю. Нямцэвіч з Т. Касцюшкам выехаў у ЗША. На пачатку 1802г. Нямцэвіч атрымаў вестку пра смерць бацькі і вярнуўся ў Скокі.

Мэтай вяртання пісьменніка на Беларусь стала баракьба за адраджэнне краю. Ён удзельнічаў у вызваленчым паўстанні 1830-1831гг., уваходзіў у склад Часовага ўраду паўстанцаў, абраны сенатарам-каштлянам.

У 1833г. эміграваў у Францыю, жыў у Парыжы, дзе і памёр 21 траўня 1841г.

Пісьменнік добра ведаў свой край, шмат вандраваў па ім. У кнізе "Дзённік маіх часоў" (1848г.), апісаў поўныя і норавы жыхароў Берасцейшчыны. Успаміны пра вандроўкі склалі книгу "Гістарычныя падарожжы па польскіх землях, якія адбыліся ад 1811 да 1828".

Беларуская тэматыка адлюстравана пісьменнікам у палітычна-патрыятычных зборніках "літоўскія лісты" і "Гістарычныя песні".

У творчасці Нямцэвіча адчуваецца харектэрны для XIX ст. рамантычны погляд на лёс падзеленай суседнімі дзяржавамі Рэчы Паспалітай і яе гісторыю. Заўзяты бібліяфіл, Ю. Нямцэвіч у другім родавым маёнтку Урсынаў (каля Варшавы) сабраў значную бібліятэку (4 тысячы тамоў) пераважна з гістарычных кніг, польскай літаратуры і рукапісай.

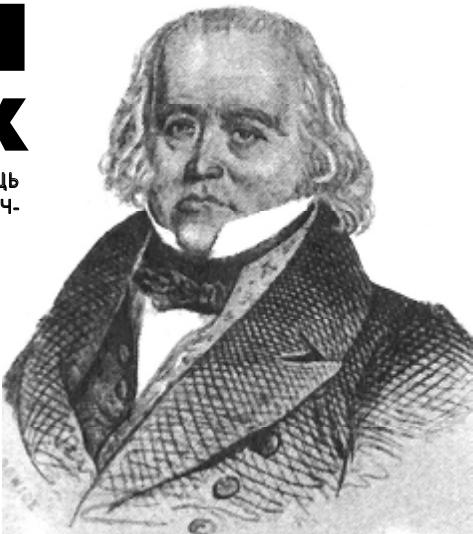
Жыццё Юльяна Нямцэвіча, нібы адбітак тагачасніці, – яскравы прыклад жыцця патрыёта, чалавека, улюблёнага ў сваю Радзіму. Яго, бясспрэчна, можна далучыць да найвыдатнейшых пісьменнікаў, дзеячай, патрыётаў таго часу.

СКОКІ

Што датычыцца самага будынка сядзібы Нямцэвічаў, то знаходзіцца ён у цэнтры вёскі Скокі.

Скокі вядомыя з канца XVI ст. як маёmacь нейкага пана Чыжэўскага. Аднак ужо праз некалькі дзесяцігоддзя юны перайшлі ў валоданне не багатага, але ад гэтага не менш знакамітага беларускага шляхецкага роду Нямцэвічаў, якім у акрузе належалі таксама вёскі Клейнікі, Нэлпі і Адамкова.

Па праекце, да 1770-х гадоў у цэнтры вёскі быў пабудаваны вялікі двухпавярховы дом, накрыты французскім "ламаным" чарапічным дахам. Гэта быў прастакутны будынак з невялікімі бакавымі алькежамі з фігурнымі купаламі. Цэнтральную частку паўночнага параднага і паўднёвага паркавага фасадаў вылучылі парамі пілястраў. Акрамя таго, уваходы ў будынак былі таксама акцэнтаваны шырокімі балконамі з прыгожай ажурнай агароджай і вялікімі чатырохграннымі калонамі. Планіроўка сядзібна-паркавага ансамбля мае сіметрычна-весовую раскрытыю кампазіцыю, у цэнтры якой – двухпавярховы палац. Аднапавярховы ба-

"Край мой у першай маладосці маёй неасэнсавана спазнаны, у сівым жа ееку жадаў бы яшчэ паўнай разгледзець і спазнаць яго".

Юльян НЯМЦЭВІЧ

тых людзей Берасцейшчыны. Але грошаў хапіла толькі на стварэнне каштарысу. Яшчэ пазней у будынку забілі вонкі і дзвёры ды адбліз тынк.

Сёння ўсялякая рэканструкцыя "замарожана", а з заходняга боку фасада нават выламана замураваная цэглай акно. У траўні 2002г. здавалася, што

з'явілася нейкая надзея, калі ў Берасці адбылася міжнародная канферэнцыя, прысвечаная Юльяну Урсыну Нямцэвічу. Убачыць гэтыя мясціны прыехалі прадстаўнікі рода Нямцэвічаў і навукоўцы з Польшчы. Канферэнцыя адбылася ў абласной бібліятэцы ім. М. Горкага. Пасля імшы па Ю. Нямцэвічу, удзельнікі наведалі магілі Яна Урсына Нямцэвіча і яго жонкі Веранікі. Скончылася канферэнцыя ўжо на іншым беразе Буга, у Польскіх Нэплях (былы маёнтак Нямцэвічаў). Аднак і гэта ніякім чынам не паўплывала на лёс помніка.

Зараз будынак знаходзіцца на балансе мясцовай ЖКГ, а справай рэканструкцыі павінен займацца аддзел культуры. Будзем

Такой убачыў сядзібу Юльяна Нямцэвіча Напалеон Орда

кавыя мураваныя флігель-афіцыны і стайні (не захаваліся) стваралі перад галоўным фасадам дома курданёр з круглым стрыжаным газонам. За палацам – парк рэгулярнага тыпу планіроўкі з цэнтральнай алеяй, што выходзіць да ракі.

Парк пачынаецца дзвюмата тэррасамі. Цэнтральная грабавая алея пасярэдзіне пераходзіць у трохрадную шпалеру. Парк меў безлічі каналоў і маленькіх сажалак. Насупраць сядзібы быў пабудаваны мураваны касцёл-пахавальня, а на месцы сёняшнягай стадыёна знаходзіўся іладром. На жаль, амаль нічога з гэтага не захавалася. Да і сам будынак сядзібы з кожным годам выглядае ўсё горш.

У 1998г. мясцовыя улады планавалі правесці рэканструкцыю і адчыніць у будынку музей знакамі-

спадзявацца, што ўлады апярэдзяць час і мясцовых жыхароў, і адноваць былу прыгажосць туэйшых мясцін. Можа калі-небудзь Скокі стануть яшчэ адной кропкай на гістарычнай мапе адноўленых помнікаў нашай спадчыны.

Беларусь павінна заніць на ляжэнае месца ў пантыеёне турыстычных дзяржаў, але, на жаль, з кожным годам гэтага мара адхыдзіць ўсё далей і далей. Пакуль што-небудзь ці хто-небудзь гэтага не зменіць, кожны дзень мы будзем беззваротна губляць нашу жывую гісторыю. Гісторию не на друкаваную ў падручніках і кнігах, а ту, якая знаходзіцца непасрэдна вакол нас.

Андрэй ГАЙДУЧЫК

№ 2 ЛАЗЕЛЗІЧ
красавік 2007

ДЗЕНЬ ВЯСНЫ І КАХАННЯ

САКАВІК. ПЕРШЫ МЕСЯЦ ДОЎГАЧАКАНай вясны, з якім звязанае адно з самых вядомых сучасных святаў для жанчын гэтае свята 3-яўляеца адным з найважнейшых, калі ўся моцная палова чалавечтва, уключочаючы школьнікаў і генералаў, пакланяеца спадбай палове.

Згоду ў год 8 сакавіка дадае нашай шэрый будзёнасці крыху рамантыкі, радасці і цеплыні. Усім кабетам дараць кветкі, падарункі, прости віншаванні ды ўспольяя слова.

У гэтых дзень на вуліцах можна пабачыць рэкордную колькасць мінакоў з кветкамі: цюльпанамі, ружамі, лілеямі, мімозаю... Кожны мужчына (і не толькі) спыняеца, скідаючы з сябе мітусню жыццёвых і працоўных будняў, задумаваецца пра жыццё і пратое, якое месца ў ім зімае жанчыну. Аднак гісторыя гэтага свята іншая.

Яно ўзнікла як дзень барацьбы за права жанчын. У 1910 годзе на Міжнароднай канферэнцыі жанчын-сацыялістак у Капенгагене Клара Цэткін выступіла з прарапановай святкавання Міжнароднага жаночага дня 8 сакавіка, якая прагучала як заклік да ўсіх жанчын свету далучыцца да барацьбы за раўнаправе. Некаторыя дзень 8 сакавіка лічаць выключна камуністычнымі святамі. Яны не бачаць сэнсу ў святкаванні, таму што свята гэтага шмат у каго да гэтага часу асачаюцца з савецкай эпохай, калі ў школах дзяржчынкі дарылі кветкі хлопчыкам на 23 лютага, а хлопчыкі прыносілі кожнай па цюльпанчыку 8 сакавіка.

Некаторыя маладзёны ўвогуле лічачць, што 8 сакавіка – дзень феміністак.

Ці існуе зараз раўнапраўе паміж мужчынамі і жанчынамі? Гэтае пытанне спрэчнае. Сёння ў Беларусі 53% насельніцтва – жанчыны. Аднак, дзяржаўная і кіруючая пастыяны зімаюць нашмат радзей, чым мужчыны. Напрыклад, у

складзе Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь няма ніводнай жанчыны. Самы нізкі працэнт занятасці іх у наявуцы (1%), затое на іх трymаеца адукцыя.

Фото: photoclub.by

Але сучаснае святкаванне Жаночага дня ўжо не мае на мэце сцвярджэння роўнасці, а лічыцца днём вясны, жаночай прыгажосці, пяшчоты, душэўной мудрасці і ўвагі да жанчыны. Так што ў мужчын ёсць нагода павіншаваць не толькі сваю жонку, але і жанчын-калег на працы, а ў вучняў або студэнтаў – аднакласніц ды аднагрупніц. Яны раптам асэнсоўваюць, што без жанчын ім цяжка будзе быць мужчынамі, і гэты дзень дазваляе ім выказаць усе свае пачуцці ў вершах і прозе. У шчырасці ім не адмовіш. Мужчынская палова насељніцтва нашай краіны імкнецца паказаць "прыгожай палове" сваю павагу, любоў, прывязанасць. Кожнай жанчыне прыемна атрымаль знак увагі, няхай гэта будуць кветкі або праста добрае віншаванне.

На берасцейскіх вуліцах увесь гэты дзень гучалі віншаванні, яны чуліся нават ад хлопцаў-міліцыянтаў, што патрулювалі горад. Праўда, пад вечар фарбы згусціліся: падвыпішыя маладыя людзі запаланілі горад, пасмялелі – і да віншаванні стала давацца прапанова выпіц піва. Сумна. Чаму большасць хлопцаў гаворыцца кампліменты толькі калі вып'юць і так баяцца рамантыкі? У нас жа ў горадзе такія прыгожыя маладзіцы, і ім варта часцей нагадваць пра гэта.

Вось, пэўна, чаму нярэдка заўважаеца і той факт, што жанчыны, у адрозненіе ад мужчын, з вялікім запалам віншуюць адну адную ў гэтых дзень. Так цi інакш, 8 сакавіка дае добрую падставу дарыць блізкім і знаёмым жанчынам дробныя падарункі, кветкі і ласункі. Але самае галоўнае – гэта пара ўспольяя словаў, сказанных ад сэрца, ад якіх, становіцца цяплей на душы, падвышаецца самаацэнка і ў свеце становіцца яшчэ больш прыгажосці.

Маша КІРЭВА

БРЮНЕТКА С ШОКОЛАДКОЙ или ПІСЬМА МИЛЫ

9 МАРТА, 2007 ГОДА.

Доброе утро, дорогой дневничок! Правда, доброе ли оно? Ведь ещё вчера был один из самых приятных дней в году – Восьмое марта. Кто-то отдался смс-кой, кто-то дешёвыми тюльпанами, а ведь всё равно приятно.

Пару часов назад мне звонила Катя, рассказывала, что вчера было. А что вчера было, кроме дискотеки, я помню плохо и мутно (с кем не бывает), и вот Катюша, как спасение, просветлила мой разум. Оказывается, я встретила своего парня со своей одногрупницей, причём самой ненавистной. Как же мне так повезло? Называется, в женский день решила отделаться от парня и оторваться. Так вот, дальше было следующее.

Андрею (так звали парня) я вылила стакан мартины на голову, а потом вцепилась в Светку (од-

ногрупницу), та мне дала отпор и впридачу вырвала кучу волос. Ну и боевик получился. Что делать? Мелькает в голове мысль с названием романа Чернышевского, хотя, что за роман, кто такой Чернышевский, не знаю. Откуда знаю название, не помню, но в любимых глянцевых журналах вряд ли я его могла встретить. За волосы, конечно, обиднее всего.

Андрей так и не позвонил. Теперь главное – прокручивать правила Cosmo и ждать. Ни за что первая не позвоню...или...уже бегу звонить, черт с ним, с этим Cosmo. В конце концов, это банально, а может, и нет. Даже интересно, что банальное – гордая девушка или смело-нетерпеливая? Меня даже удивляет то, что сегодня так много всего стало банальным. Это страшное слово на букву Б... стало каким-то кошмаром.

Всё, что популярно, массово, становится "дешёвым" и падает в наших глазах, порой, даже если это и по-настоящему красиво. Вот, например, недавно решила взять почитать умную философскую книгу "Парфюмер". Пока дочитала, уже полмира посмотрело фильм и сказали: "Да ну, "попса".

Мама говорит, что не нужно избавляться от банальности, она сама пройдёт. И в правду, иногда мама кажется, что мы бежим впереди, на самом деле это время нас догоняет.

Захочется летом зимы, и что же? Можно достать шубу из шкафа, кто-то достанет одну, кто-то десять, и сапоги в придачу. Зима наступит, а ты скажешь: "Это всё благодаря сотне надетых на меня шуб".

Но делать что-то не свойственное для себя тоже классно. Не буду кричать на Андрея, лучше напеку крендельков и приди к нему на чай. Вот он удивится моим кулинарным подвигам!

Шучу, конечно, это мне не по силам.

Міланія АЛІСЕЦКАЯ

САЛАВЕЙ – ПТУШКА–2007

У ГРАМАДСКАЙ АРГАНІЗАЦІІ "АХОВА ПТУШАК БАЦЬКАЎШЧЫНЫ" СТАЛА ТРАДЫЦІЯЙ КОЖНЫ ГОД ВЫЗНАЧАЦЬ ПТУШКУ, ЯКАЯ СТАНОВІЦЦА НІБЫТА СІМВАЛАМ НА ГЭТЫ ПРАМЕЖАК ЧАСУ. ПАЧЫНАЮЧЫ З 2000 ГОДА ІМ БЫЛІ БЕЛЫ БУСЕЛ, БЕЛАЯ ПЛІСКА, АВЯЛЬГА, ДАМАВЫ ВЕРАБЕЙ, ГАРАДСКАЯ ЛАСТАЎКА, БАРАДАТАЯ КУГАКАЎКА, КНІГАЎКА. А БІГУЧЫ ГОД ПРЫСВЕЧАНЫ САЛАЎЮ.

Напэўна, няма чалавека, які б не спыніўся на што не падобныя спевы гэтай таемнічай птушкі. Чаму таямнічай? Бо выбірае яна для сябе густыя зараснікі кустоў, высокія травастоі. І гняздо робіць схавана: на зямлі пад кусцікам, адкладаючы туды 4-6 бліскучых, клоначага шакаладу, яек.

Няма ў свеце пярна птушкі, пра якую б так шмат пісалі вершаў і ўсіхвалі ў песнях. Салавей – гэта лірычны герой шмат якіх твораў (казак, вершаў), нельга ўяўіць без яго песні вечар пад зорамі з каханай дзяўчынай.

Як заўжды, АПБ праводзіў кампанію "Птушка года", пачас якой будзе арганізаваны раг мерапрэемстваў, прысвятаючы. У кампаніі можа прыняць ўдзел любы жадаючы. Шматгадовую гісторыю маюць конкурсы на лепшыя малюнак, казку пра птушку года. Для прафесійных арнітолагаў – на лепшы здымак. Вельмі цікавая акцыя пад назвай "Салаўіная ноч у Маскве" праводзілася ў Расеі два гады таму. На працыяве вясны масквічы тэлефанаўвали на гарачую лінію і распавядалі, дзе чутлі салаўя. Па гэтых даценых складалася мапа распаўсядження птушкі ў горадзе. Падобнае плануеца правесці і

у нашых вялікіх гарадах. Трэба адзначыць, цяпер шмат увагі надаецца птушкам урбанізаваных тэрыторый. З-за негатыўнага ўздзеяння шкодных рэчываў непасрэдна на птушак, што выбралі горад для жыцця, паўстае пагроза знікнення і звычайніх відаў.

Іншы прыклад. Напрыканцы 1942г. ецы знік апошні белы бусел. ітолагам спатрэбілася шмат і, каб павярнуць гэтую прыгожую птушку на дахі сваіх дамоў. Даэля гэтага былі арганізаваны пітомнікі, у якіх гадавалі маленькіх буслянят, а праз некалькі год выпускалі ў прыроду. Буслы вясной прыліяталі ў месцы, дзе быly выхаваныя, і сяяліся на спецыяльных прыстасаваннях, зробленых ірнітолагамі.

Горкаму досведу, становіца зразумелым, навошта патрэбны пастаяны маніторынг колькасці звычайніх відаў. Мы з вялікай цяжкасцю прагназуем змены ў прыродзе. Часцей яны ўзнікаюць так неспадзянавана і так хутка развіваюцца, што зрабіць штосьці ў адказ часам бывае немагчыма. У вялікіх гарадах ужо амаль нельга пачуць салаўя, хіба што ў парках. Таму неабходна выяўляча экалогію віда, каб не страціць яго ў адзін момент назаўжды.

Дзяніс КІЦЕЛЬ

Сапраўднымі месцамі жыхарства смяцюху з'яўляюцца сухія адкрытыя тэрыторыі з нізкай і рэдкай наземнай расліннасцю без дрэваў і кустоў, часцей пустыні і паўпустыні, акружаныя нэвысокімі гарамі ці ўзвышшамі. Але наш асфальт, як высветлілася, нічым за іх не горы. Восі і жывуць жаўрукі на вакзале, кормяцца семем траў, а яшчэ любяць зерне сланечніку падбіраць, а лускаюць іх на прыпынках ой як шмат!

Але, калі і ведае жаўрука-смяцюха ў горадзе кожны, хто бывае на вакзале, у цэлым жа па Беларусі ён даволі рэдкі. Напрыклад, у ваколіцах горада гняздзяцца дзве пары, яшчэ па адной вядомыя ў вёсках Лукава і Замшаны і ... ўсё.

Мой сябар-арнітолаг з Кобрына нават спецыяльна прыязжай да нас, каб пабачыць гэты цуд.

У 2004г. з'явілася чарговае выданне Чырвонай кнігі Рэспублікі Беларусь. Зараз і жаўрук-смяцюх на яе старонках як від, што ў цяперашні час змяншаецца (III катэгорыя аховы). Па краіне наплічавацца толькі 1000-1500 пар гэтай цікавай птушкі. Таму, калі будзе ў нашых мясцінах, кіньце на асфальт ля вакзала жменю сланечніку: нават калі птушак не будзе побач, пазней яны аваляюць зноўдуць прыемны ласунак.

Дзяніс КІЦЕЛЬ

Заходне-Палескае рэгіональнае аддзяленне ГА "Ахова птушак Бацькаўшчыны"

МАРКІ МОГУЦЬ ДАПАМАГЧЫ ЗАХАВАЦЬ АЛЬБАТРОСАЎ

Каля 100 000 альбатросаў гіне кожны год ад рыбалоўных кручкоў пры прамысловай здабычы траскі з выкарыстаннем закідных лінёў. Альбатросы забіваюцца ў такой вялікай колькасці, што зараз 19 з 21 відаў альбатросаў знаходзяцца пад пагрозай знікнення.

Рыбалоўныя траўлеры выстаўляюць закідныя ліні (доўгі трох, да якога прыміцаюцца кручкі), якія цягнуцца за караблём аж да 130 кіламетраў. На кожным ліні знаходзіцца дзесяткі тысяч кручкоў з нажыўка з кальмараў ці рыбы. Гэтая нажыўка прываблівае альбатросаў, якія трапляюць на кручкі і тонуць.

Альбатросы асабліва пакутваюць ад прамысловых закідных лінёў. Яны ня могуць размнажацца дастаткова хутка, каб кампенсаваць страты. Іншыя віды птушак з адрознімі жыццёвымі цыкламі могуць выжыць. Але альбатросы – не. Альбатросы маюць спецыфічную біялогію. Яны – вельмі доўгажывучыя птушкі, некаторыя альбатросы жывуць да 60 гадоў. Яны прыступаюць да размнажэння толькі пасля поўнага становлення, што ў некаторых відаў займае 12 год. Яны выводзяць толькі адно птушаніца за год, а некаторыя віды альбатросаў размнажаюцца толькі кожны другі год.

За час, які спатрэбіўся Табе прачытаць гэты артыкул, на рыбалоўных кручках загінуў 1 альбатрос. Стать уздельнікам кампаніі BirdLife International "Выратуем альбатросаў" і дапамажы захаваць гэтых цудоўных птушак. Для гэтага акуратна выражы, не пашкодзіўши, маркі з канвертаў, якія да цябе прыходзяць. Вышлі іх на адрес: АПБ (а/с 306, Мінск, 220050)

Мы перададзім іх нашаму партнёру – Карапеўскому таварыству аховы птушак (RSPB, BirdLife ў Вялікабрытаніі), якое кіраўнічае кампанію "Выратуем альбатросаў". Гроши, заробленыя ад продажы марак, пойдуть на фінансаванне кампаніі па выратаванні альбатросаў – выпрацаванне новых бяспечных метадаў рыбнай лоўлі, барацьбе з браканьествам, кампаніі па спыненні лоўлі з выкарыстаннем прамысловых закідных лінёў.

Ілюстрацыі з альбатросамі:
<http://www.savethealbatross.net/images.asp>

ЧТО ДЕЛАТЬ, ЕСЛИ ВЫ ОСТАНОВЛЕНЫ МИЛИЦИЕЙ

Согласно закону "О милиции" беспричинная остановка гражданина недопустима. Попросите представиться сотрудникам милиции и объяснить причины задержания. Будьте вежливы и почтительны. Никогда не сквернословьте и не ругайтесь.

Будьте спокойны и контролируйте свои слова, движения и эмоции. Не спорьте. Попросите милиционеров объяснить Ваши права и обязанности.

Помните, все сказанное или сделанное Вами, может быть использовано против Вас.

Держите руки на виду, чтобы сотрудники милиции могли видеть их. Не прикасайтесь к сотрудникам милиции. Не конфликтуйте на месте задержания, просто сообщите сотрудникам милиции, что они не правы, и Вы будете жаловаться в органы прокуратуры или в суд.

Не торопитесь давать свою оценку инциденту без тщательного осмысления. Запомните звания, фамилии сотрудников милиции, номер машины. Попытайтесь найти свидетелей. Запишите все, что Вы запомнили.

Если Вы травмированы сотрудниками милиции, Вам необходимо зафиксировать свои травмы в ближайшем медицинском учреждении с обязательным объяснением причин и обстоятельств получения травмы. Затем обратитесь в прокуратуру для получения официального направления на медицинское освидетельствование. В первую очередь окажите себе необходимую медицинскую помощь сами или потребуйте от милиции вызова бригады скорой помощи.

1. Все, что Вы говорите сотрудникам милиции, очень важно. Все, что Вы говорите, может быть использовано против Вас и может дать милиции повод для задержания.

2. Вы не должны соглашаться на какой-то досмотр Вас непосредственно, Вашего автомобиля или Вашего дома без законных оснований. Если сотрудники милиции говорят, что они имеют постановление на обыск, а не проводят досмотр, ПОПРОСИТЕ ПОКАЗАТЬ это ПОСТАНОВЛЕНИЕ!

3. Не сопротивляйтесь сотрудникам милиции, даже если Вы считаете, что невиновны, – Вы можете быть задержаны за это.

ЕСЛИ ВЫ ОСТАНОВЛЕНЫ ДЛЯ УДОСТОВЕРЕНИЯ ЛИЧНОСТИ

1. Отказаться отвечать на вопросы – это не преступление, но отказывающийся отвечать вызывает у сотрудников милиции подозрение. Отвечайте на вопросы после предъявления документов сотрудниками милиции.

2. Сотрудники милиции могут осмотреть Вашу одежду, если они подозревают ношение оружия. Физически не сопротивляйтесь, но объясните, что Вы не согласны на любой дальнейший досмотр.

3. Не ругайтесь с сотрудниками милиции и не убегайте, даже если Вы уверены, что все, что произошло, недоразумение. Это может привести к Вашему задержанию. Вы имеете право обжаловать действия сотрудника МВД, обратившись с жалобой к прокурору или в районный суд.

4. Сотрудники милиции могут задержать любого гражданина для установления его личности, даже если гражданин не совершает административного правонарушения. Однако, должностное лицо не имеет права без каких-либо оснований задержать гражданина, если тот предъявил на месте задержания документы, удостоверяющие личность. Если сотрудник милиции настаивает на том, чтобы гражданин проследо-

вал с ним в РОВД для проверки личности, следует подчиниться. При задержании несовершеннолетнего требуйте уведомления родителей немедленно. Если сотрудник милиции не удовлетворяет эту просьбу, несовершеннолетнему лучше не отвечать ни на какие вопросы и не подписывать никаких документов до прибытия родных. Требуйте составления протокола задержания.

ЕСЛИ ВЫ ОСТАНОВЛЕНЫ В ВАШЕМ АВТОМОБИЛЕ

1. По просьбе сотрудника милиции покажите Ваше водительское удостоверение, технический паспорт на автомобиль, страховое свидетельство на транспортное средство.

2. В некоторых случаях Ваш автомобиль может быть досмотрен, если сотрудники милиции имеют на это достаточные основания. Вы можете не согласиться на досмотр автомобиля. Но это не повод для милиции, чтобы задержать Вас. Требуйте составления протокола досмотра.

3. Если Вы подозреваетесь в управлении автомобилем в состоянии алкогольного опьянения и отказываетесь от освидетельствования (анализ крови, мочи или дыхательная проба), Ваши водительские права могут быть изъяты сотрудниками милиции.

ЕСЛИ ВЫ ЗАДЕРЖАНЫ И ДОСТАВЛЕНЫ В ОТДЕЛЕНИЕ МИЛИЦИИ

1. Вы имеете право не отвечать на вопросы сотрудников милиции и поговорить с адвокатом (родителями или близкими, их заменяющими,) прежде, чем Вы дадите какие-либо показания. Вы можете сообщить сотрудникам милиции только Ваше имя, фамилию и адрес. Вы можете не давать никаких объяснений, оправданий или описаний.

2. Административное задержание может длиться не более трех часов. Срок задержания исчисляется с момента фактического задержания, а не с момента доставления гражданина в отделение милиции. Если Вы не согласны с содержанием протокола об административном правонарушении, то лучше изложить свою точку зрения в этом протоколе или записать мотивы возражения.

3. Ссылаясь на КоАП, Вы вправе требовать уведомления родственников о Вашем местонахождении. Не путайте: задерживающие обязаны (ст.6 Закона "О милиции") уведомить Ваших родственников, но не обязаны позволить сделать это Вам самим. Поэтому не требуйте дать Вам позвонить.

В ВАШЕМ ДОМЕ

1. Если сотрудники милиции звонят и просят войти в Ваш дом, Вы можете не впускать их, если они не предоставляют на это санкцию прокурора.

2. В некоторых чрезвычайных ситуациях (например, когда человек кричит о помощи в доме или когда милиция преследует кого-либо) сотрудники милиции могут войти и обыскать Ваш дом без санкции прокурора. Требуйте составления протокола обыска, внимательно следите за всеми действиями сотрудников милиции.

Все мы признаем необходимость в эффективной правоприменительной деятельности. Но мы должны также знать наши права и обязанности – особенно в отношениях с милицией. Каждый, включая несовершеннолетних, имеет право на честное и почтительное отношение к себе со стороны сотрудников милиции.

Подготовлено общественным объединением
"ПРАВОВАЯ ПОМОЩЬ НАСЕЛЕНИЮ"
на основе законодательства РБ

РЭЙТИНГ НЕБАРАКІ ПАД ПРЫЦЭЛАМ – ТУРЫЗМ

5 ПРЫЧЫН, ЧАМУ БЕРАСЦЕЙСКАЯ ВОБЛАСЦЬ
НЕ МОЖА СТАЦЬ ТУРЫСЦКІМ РЭГІЁНАМ:

5 ФІНАНСАВЫЯ БАР'ЕРЫ

Асаба, якая накіроўваецца ў Беларусь, павінна мець пашпарт, візу, медыцынскую страхоўку, мясцовую валюту, страхоўку на аўтамабіль плюс экалагічны падатак. (Нават для заходняга турыста гэта накладна)

4 ІНФАРМАЦЫЯ

У Берасці і вобласці ёсьць шмат помнікаў культуры, разрэзаных асяродкам, якія могуць вабіць турыстаў, але інфармацыя пра іх не даступная за мяжой. Адсутнічаюць мапы с пазначэннем турысцкіх аб'ектаў, транспартных маршрутаў, не вядомы кошт на тавары і паслугі. (Варта зрабіць спецыяльны сайт на гэтую тэму)

3 КУЛЬТУРНЫ ЎЗРОВЕНЬ

Ён прайяўляеца ў адсутнасці сістэмы ведаў па гісторыі як памежнага рэгіёну, так і іншых краін Еўропы. Слабое ўяўленне аб Еўрапейскім Звязе. Узаёмнаразуменню замінае невысокі адсотак людзеў, што валодаюць замежнымі мовамі. (Еўропа пра нас таксама ведае няшмат – Чарнобыль і апошняя дыктатура ў Еўропе)

Фота: ByMedia.net

2 МЯЖА

Неабходнасць перасячэння мяжы з'яўляеца сапрадынным выграбаваннем, асабліва для маючых досвед падарожжа па краінах ЕЗ. Безумоўна, мы маем упрадакаваныя трасы, але наша мяжа займае 1-ае месца ў Еўропе па майстэрству наганяць страх на чалавека: грубасць, абыякавасць, адсутнасць камфорту на пераходах. (У выніку некаторыя заходнія турысты аб'язджаюць нас праз Літву і Украіну)

1 ЧЭРГІ

Дабіваюць усіх даўжэ-энныя чаргі. Неразвітая інфраструктура і малая колькасць пераходаў робяць сваю справу: у "калейцы" людзі паспяўваюць спальваць па два пачкі цыгарэт і плоццячи грошы, каб перад кім-небудзь наперадзе ўціснуцца. (Гэта напружвае нават беларусаў, што ўжо казаць пра замежнікай)

Вікторыя ШУЛЬЖЫК, Дыяна ЕМАВА

ЛАРЭЧЫ

Вяртаецца інжынер Коля неяк з працы, стомлены, на вуліцы снег, слізка, холад... Вырашыў тачку злавіць. Спыняеца Land Rover апошній мадэлі, апускаеца акно, там шыкоўная бландзінка ў скурасім салоне, пытае:

- Табе куды?
- ... я ў Чыгірах жыву, ды Вы не турбуйцеся...
- Ды не, усё ў парадку, паехалі заедзем за майсіябройкай, я цябе бясплатна да хаты дакіну.

Паехалі, заязджаюць за сяброўкай, спускаеца не меней асяпляльная брунэтка, усаджваеца побач. Бландзінка:

- Ну, зараз у краму тут побач і адвязем Колю?
- Заязджаюць у супермаркет, куплююць вядро чорнай ікры, Хэнэсі... Пад'язджаюць да хаты. Брунэтка:

- Слухай, у машыне піць не хочацца. Можа мы падымемся да цыбе, выг'ем, паямо?

Ідуць да Колі, усю ноць займаюцца сэксам утрок.

Праз 3 месцы на глемурнай тусоўцы сустракаюцца брунэтка з бландзінкай, адна кака:

- Слухай, як надакуыша ўсе, усе гэтыя спевакі, акцёры, дзеячы хрэнавы, задралі...

- Ой, не кажы, хочацца чаго-небудзь... Слухай, можа патэлефануем Колю з Чыгіроў?

- Колю! Колю з Чыгіроў! Файна!!! Крута!!! А, думаеш, ён нас успомніц?

Хочаш пачаць файнную гісторыю? Адпрай SMS на нумар жонкі са словамі: "Я усё ведаю! Як ты магла?"

- А ў мяне жонка тэлепат: заўсёды ведае, калі я раней з камандзіроўкі прыеду. На стале заўсёды каньчик, закусон, і вокны адчынены – праветрывае.

Ваенкамат.

- І кім Вы жадаеце служыць?
- У лётных войсках!
- Вас не возмуць з-за падвышанага ціску...
- Ну, тады ў супраць-паветранай абароне!
- А чаму так?
- Калі я не буду лётаць, то ніхто не будзе лётаць.

Дзіўная гэта справа – прагрэс. Каб набраць і раздрукаваць адну старонку добра аформленага тэксту мне ўжо бракуе магутнасці камптара, які з лёгкасцю можа кіраваць двумя тысячамі савецкіх баевых спадарожнікаў адначасова. Ёсьць меркаванне, што калі б не Microsoft, то мы даўно бы ўжо заваявалі Сусвет.

На паказах мод мужчыны глядзяць на тое, што дэмантструюць мадэлі, а жанчыны на тое, што дэмантструюць мадэльеры.

Зіма. Па вуліцы ідзе малады чалавек у каптуры, гучна смяеца і сам з сабою размаўляе. Адно з двух: альбо канопля, альбо блютуз.

Сярога напісаў песню «Чорны Бумер». Пасля таго, як яна стала папулярнай, яму ўручылі на цэрымоніі чорны БМВ. Сярога падумай... і напісаў песню «Мільён даляраў ЗША».

Сядзім, п'ем... Трэці тост – як прынята, за ханне... Адна з сябровак пачынае тлумачыць:

- Верхняя палова кілішка канъяку п'еца за ханне, ніжняя – за сэкс.

Кароткая паўза. І Сержык папытаў кактэйльную трубачку.

Вы ведаеце, аказваеца, попымя ў запальнічы пахне спаленымі валаскамі з носу.

- Маці, ты мне паесці прыгатавала?

- Вядома, прыгатавала. Я тваю заправу ў суп кінула!

- Як-к-кую заправу?

- Ну, як якую? Якая ў скрынцы была! Хе-хе! У скрынцы-марынцы! Ха-ха-ха! Заправа-міправа ў скрынцы-марынцы!

Дзяўчына сварыцца з Дзімай Біланам:

- Ты... ты... ты – поўны мудак!

- Але чаму?!

- Ды таму, што ты нават на конкурсе мудакоў другое месца заняў!

Што? Адправіць СМС на кароткі нумар? Ужо лепш я вас саміх адпраўлю на кароткае слова!

А на Новы год да нас праз трубу зноў залез Дзед Мароз. Але тут нечакана з камандзіроўкі вярнуўся тата. У той год мне дастаўся ўвесь мяшок з падарункамі – скрынка цукерак, тры бутэлькі шампанскага і пачак дзіўных паветраных шарыкаў.

- Чаму жанчыны ў лаку, скуры і гуме так узбуджаюць мужчын?

- Яны пахнуць новым аўтамабілем.

- Каханы, скажы, я прыгожая?

- Так...

- А падрабязней?

- Так, прыгожая...

Праграма "Таксі" на ТНТ. Садзяцца два чувакі ў машыну. Кіроўца паварочваеца:

- Дабрыдзень, гэта праграма "Таксі", дзе вам не трэба плаціць гроши, а гроши плаціць вам за правельныя адказы. Мяне клічуць Аляксей, а вас як клічуць?

- Дабрыдзень! Аляксандар Друзы!

- А я Максім Паташоў... Да Парыжа, калі ласка!

Аляксандар Друзь прапаноўвае руку і сэрца сваёй будучай жонцы:

- Давай... будзем Друзямі...

У маёй дзяўчыны на назе з унутранага боку сцягна вытатуіравана мора. І калі прыкладці да гэтага месца вуха – то можна адчуць пах акіяна.

- Вярнуўся – не пералінуўся... Э... Не... А!

- З'явіўся – не заплыўся.

- Якая розніца паміж слоічкам сабачага корму і мужчынам?

- У слоічку дакладна ёсць хоць трохі сэрца і мазгou.

- Дарагі, я сёння бачыла тваю сакратарку.

- І як у яе справы?

- Ой, небарака, яна так пакутуе! Ва ўсім вінаваты наш сусед Роберт.

- А хіба яна з ім знаёмая?

- Яна – не, але я, да няшчасця, так... Зрэшты, гэта доўгая гісторыя.

- А дзе ты яе сустрэла?

- У венеролага...

Папярэджаю: эфект вельмі непрадказальны (сам правяраў).

Шукаем аб'ект для прыколу, бярэм электрадрэль і пару раз запускаем яе на вачах у аб'екта, каб прыцягнуць яго ўвагу. Потым заходзім за спіну, пускаем электрадрэль і тыкаем пальцам у спіну аб'екту.

Калі на вас напаў вадалац: выдзярніце шнур і выцісніце шкло.

"Дарагая маці! Мой муж – сапраўдны сексуальны маньяк. Ён прымушае мяне займацца каханнем у любы час і дзе заўгодна. На балконе, у грамадскім транспарце, калі я гатую, мью бляізну, нават калі я сяджу за ю/кампьютэр рым бы ат78варвзы шу ў аавы "#%^**"

Дзэв бландзінкі стаяць на аўтобусным прыпынку. Адна чакае аўтобуса №2, другая №7. Прыйяджае аўтобус №27. Адна з бландзінак:

- О, файна! Разам паедзем!

Недаречная смерц! Супрацоўніка ДПС забіла лістом ДСП!

На аўтамабілі, названым у народзе "казёл", да месца здарэння пад'ехалі людзі, названыя ў народзе тым жа словам.

Прыходзіць мужык да лекара і скардзіцца:

- Як пачну на трактары поле араць, так чэлес падымамеца.

- А ты стрэльбу з сабою бяры, як устане, так страліяй, а жонка на стрэл прыбяжыць і ты з ёй...

Праз пяцьдзесяць хвілін прыходзіць ўнук мужык да доктара:

- Слухай, улетку ўсё было проста выдатна, а як восень началася, ніяк жонку знайсці не магу.

- Чаму?

- Так паляўніча сезон – усёды страліяюць...

Аб'ява: Даю прыватныя ўрокі па фізіцы. Досьвед працы з дэбіламі.

На вечарынках Галкін любіць напівацца і гаралапаніць "Усім шампанскага за мой кошт!" голасам Баскава.

- Ален?

- Прывітанне, Вася!

- Прывітанне, Ален... Ведаеш, я пакахаў Машу?

- Машу?! А як яя я??!

- Прабач, Ален, зусім забыў! Ну, як ты, Ален?

P.S. За показкі ў нас не саджаюць. У нас саджаюць за рашотку.

№ ДЗЕДЗІЧКА
ІНФОРМАЦЫЙНА-АНАЛІТИЧНЫ БЮЛЕТЕНЬ

ПРЫ ВЫКЛІКАЎСТЫМІ МАТЕРЫЯЛЯМ БЮЛЕТЕНЬ
СПАСЫЛКІ НА КРЫІНЦУ АБАВІСКОВЫЯ
Редакцыйна-межа не падзяліцца межаваніем аўтараў
і дружэўніц артыкулы для далейшай папелю

Заснавальнік: Ініцыятывная група міліада
Распаўсюджвачца блісплатна на правах універзальнага кірыстання
Падпісаны ў друк:

Нанлад: 299 асбонікаў. Надрукавана на ксеракс.

Галоўны рэдактар: Дзмітрый Шыманскі.

Рэдакцыйная камп'я: А. Лена, М. Іколя, Д. Зімірый, М. Арыл,

С. Яргей, С. Яржук, Ю. Раев.

Адказны сакратар: А. Нідрусь. Вёрстка: Б. Дзялеша

Контактны телефон: (0162) 23-68-02, (029) 660-57-41, (029) 725-15-39

E-mail: dzedzich@dzedzich.org, інтернет: www.dzedzich.org